

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра кримінального права, процесу та криміналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Особиста безпека

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

26 «Цивільна безпека»
262 «Правоохоронна діяльність»
Правоохоронна діяльність
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(вказуються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
д.ю.н., професор Подобний О.О.	067-766-85-19	kafedraKPPK@i.ua

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Особиста безпека» покликана забезпечити підготовку правоохоронців, здатних ефективно, з максимальною безпекою для власного життя і здоров'я, здійснювати виконання професійних завдань; набуття студентами компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування відповідальності за особисту та колективну безпеку; здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також досягнень науково-технічного прогресу; створення безпечних умов діяльності і життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства, стійко переносити розумові, нервово-психічні та фізичні навантаження без зниження професійної працездатності.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні основи безпеки діяльності правоохоронця. Особлива увага приділяється визначенню поняття, завдань та принципів забезпечення безпеки діяльності правоохоронця; поняттю про ризик як міру частоти можливої небезпеки, факторам ризику; правовим та організаційним основам забезпечення охорони праці та особистої безпеки поліцейського; основним визначенням та актуальності проблеми електробезпеки.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є опанування навичками особистої безпека одночасно з компетенціями, що пов'язані з озонуванням дисциплін «Вогнева підготовка», «Тактико-спеціальна підготовка», «Домедична допомога».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Особиста безпека» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

Навчальна дисципліна «Особиста безпека» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньо-

науковою програмою:

PH3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.

PH8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

PH10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

PH12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

PH14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

PH17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

PH18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

PH22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- характеристика небезпечних геологічних, гідрологічних та метеорологічних процесів і явищ;
- біологічні небезпеки (епідемії, захворювання тварин і рослин);
- техногенні небезпеки. Їх фактори ураження;
- вимоги до маркування, позначення і транспортування небезпечних речовин (вантажів);
- класифікація та фази радіаційних аварій, їх вплив на людину, ознаки радіаційного ураження, гострого та хронічного опромінення;
- організація дозиметричного контролю та йодної профілактики;
- класифікація небезпечних хімічних речовин, їх характеристика за класами небезпеки;
- особливості забруднення місцевості, води, продовольства в разі виникнення аварій з викидом небезпечних хімічних речовин;
- основи захисту від проникнення токсичних аерозолів, забезпечення пожежної безпеки;
- заходи профілактики електротравматизму, правила використання комп'ютерної техніки;
- безпечні для здоров'я людей заходи безпеки поліцейських у межах виконання службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.

Уміння:

- ідентифікувати потенційні небезпеки, розпізнавати їх види, визначати просторові та часові координати, величину й імовірність їх вияву;
- визначати небезпечні та шкідливі й фактори ураження, породжені джерелами цих небезпек;

- прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих чинників на організм людини;
- застосовувати засоби захисту людини від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих чинників;
- користуватися законодавчими й нормативними актами, що регламентують питання охорони праці й особистої безпеки правоохоронців;
- застосовувати отримані знання з охорони праці під час практичної діяльності;
- здійснювати на практиці заходи по створенню безпечних умов праці своїм підлеглим та собі особисто;
- оцінювати ризики виникнення надзвичайних ситуацій; вживати заходи особистої безпеки під час виконання завдань при виникненні надзвичайних ситуацій.
- вживати заходів особистої безпеки у межах застосування поліцейських заходів (під час особистих, групових дій, застосування спеціальних транспортних засобів і службових тварин);
- у разі виникнення надзвичайних ситуацій вживати адекватних заходів з дотриманням особистої безпеки і виконувати дії, спрямовані на ліквідацію їх наслідків.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	90	20/6	20/4	50/80	2	4	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Поняття безпеки та небезпеки в діяльності правоохоронця	9	2	2	5	12	2	2	8
Тема 2. Патогенна дія факторів зовнішнього середовища на діяльність правоохоронця	9	2	2	5	12	2	2	8
Тема 3. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру	9	2	2	5	10	2		8
Тема 4. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру	9	2	2	5	8			8
Тема 5. Хімічна безпека. Радіаційна безпека. Засоби індивідуального та колективного захисту	9	2	2	5	8			8
Тема 6. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки поліцейського	9	2	2	5	8			8
Тема 7. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції	9	2	2	5	8			8
Тема 8. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці та особистої безпеки. Інструктажі з питань охорони праці та особистої безпеки	9	2	2	5	8			8
Тема 9. Пожежна безпека та вибухобезпека. Первинні засоби пожежогасіння	9	2	2	5	8			8
Тема 10. Електробезпека в діяльності правоохоронців	9	2	2	5	8			8
Усього годин	90	20	20	50	90	6	4	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p>Тема 1. Поняття безпеки та небезпеки в діяльності правоохоронця.</p> <p>1.1. Теоретичні основи безпеки діяльності правоохоронця: абсолютна і відносна безпека.</p> <p>1.2. Принципи забезпечення безпеки. Основні поняття та визначення у особистій безпеці.</p> <p>1.3. Поняття про ризик як міру частоти можливої небезпеки. Фактори ризику.</p>	2	2
2	<p>Тема 2. Патогенна дія факторів зовнішнього середовища на діяльність правоохоронця</p> <p>2.1. Механічні пошкодження. Види травматичних пошкоджень, характеристика.</p> <p>2.2. Хімічні фактори небезпек. Біологічні фактори небезпек. Іонізуючі випромінювання.</p> <p>2.3. Психофізіологічні фактори небезпек. Вплив на організм шуму та вібрації.</p> <p>2.4. Небезпеки електричного струму.</p> <p>2.5. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання.</p>	2	2
3	<p>Тема 3. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру</p> <p>3.1. НПА у сфері безпеки життєдіяльності людини. Небезпеки життєвого середовища людини. Шкідливі та небезпечні фактори. Безпечні умови праці.</p> <p>3.2. Класифікація надзвичайних ситуацій. Небезпеки та надзвичайні ситуації природного характеру.</p> <p>3.3. Комплекс заходів із запобігання природним надзвичайним ситуаціям та організація дій поліції щодо усунення їх негативних наслідків.</p>	2	
4	<p>Тема 4. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру</p> <p>4.1. Небезпеки та надзвичайні ситуації техногенного характеру. Поняття безпечної відстані.</p> <p>4.2. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з руйнуванням гідротехнічних споруд.</p> <p>4.3. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з руйнуванням будівель різного призначення.</p> <p>4.4. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах нафтогазового комплексу.</p> <p>4.5. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах систем життєзабезпечення.</p>	2	
5	<p>Тема 5. Хімічна безпека. Радіаційна безпека. Засоби індивідуального та колективного захисту</p> <p>5.1. Поняття і класифікація небезпечних хімічних речовин, їх характеристика за класами небезпеки. Основні фізико-хімічні властивості найбільш розповсюджених в Україні небезпечних хімічних речовин. Особливості забруднення місцевості, води, продовольства у разі виникнення аварій з викидом небезпечних хімічних речовин. Ознаки наявності небезпечних хімічних речовин в атмосфері. Захист від проникнення токсичних аерозолів.</p> <p>5.2. Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація та фази радіаційних аварій і їх вплив на людину. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Гостре та</p>	2	

	<p>хронічне опромінення. Організація дозиметричного контролю і йодної профілактики.</p> <p>5.3. Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри. Основні правила використання засобів індивідуального захисту органів дихання. виготовлення ватно-марлевих пов'язок та підвищення захисних властивостей одягу. Капітальні і швидкоспоруджувані засоби колективного захисту (сховища, протирадіаційні укриття, щілини та траншеї, використання будівель і споруд для захисту). Підвищення захисних властивостей приміщень.</p>		
6	<p>Тема 6. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки поліцейського</p> <p>6.1. Законодавча та нормативна база України про охорону праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського.</p> <p>6.2. Відомчі нормативні акти про охорону праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського.</p> <p>6.3. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.</p> <p>6.4. Їх компетенція та повноваження; служби з охорони праці та комісії з питань охорони праці.</p> <p>6.5. Розслідування нещасних випадків, травм, поранень та загибелі поліцейських під час виконання службових обов'язків.</p>	2	
7	<p>Тема 7. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції</p> <p>7.1. Особливості трудової діяльності поліцейських.</p> <p>7.2. Мікроклімат приміщень; визначення й нормалізація параметрів мікроклімату; забруднення повітря приміщень; нормування та захист від шкідливої дії речовин у приміщеннях; вентиляція приміщень.</p> <p>7.3 Системи опалення; освітлення приміщень; основні світлотехнічні поняття та вимоги до освітлення.</p> <p>7.4. Вібрація; шум, ультразвук та інфразвук; дія шуму на організм людини; методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.</p> <p>7.5. Іонізуючі випромінювання; нормування та захист від іонізуючих випромінювань.</p>	2	
8	<p>Тема 8. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці та особистої безпеки. Інструктажі з питань охорони праці та особистої безпеки</p> <p>8.1. Організація навчання та перевірка знань з питань охорони праці та особистої безпеки в підрозділах Національної поліції.</p> <p>8.2. Проведення інструктажів з питань охорони праці та особистої безпеки: їх мета та види.</p> <p>8.3. Забезпечення ефективності навчання з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського.</p>	2	
9	<p>Тема 9. Пожежна безпека та вибухобезпека. Первинні засоби пожежогасіння</p> <p>9.1 Поняття пожежної безпеки та вибухобезпеки. Причини виникнення пожеж та їх небезпечні фактори. Розвиток пожежі як неконтрольованого горіння. Етапи розвитку пожежі.</p> <p>9.2. Зони горіння, теплового впливу, задимлення, токсичності. Небезпечні для людини фактори пожежі. Комбіновані пожежі.</p> <p>9.3. Техногенні вибухи, їх фактори враження. Особливості взаємодії поліції з органами пожежного нагляду. Умови виникнення пожежі та вибуху при пошкодженні транспортних засобів під час ДТП.</p> <p>9.4. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння.</p>	2	

	9.5. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин. 9.6. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин.		
10	Тема 10. Електробезпека в діяльності правоохоронців 10.1. Основні визначення та актуальність проблеми електробезпеки. 10.2. Види електротравм. 10.3. Електробезпека в виробничих приміщеннях. 10.4. Організаційні та технічні заходи електробезпеки. 10.5. Безпека праці користувачів ПК.	2	
	Всього	20	4

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Особиста безпека» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика і питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p>Тема 1. Поняття безпеки та небезпеки в діяльності правоохоронця. 1.1. Індивідуальний та груповий ризик. Ризиковий баланс. 1.2. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. Управління ризиком.</p> <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний та груповий ризик. 2. Поняття ризикового балансу. 3. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. 4. Управління ризиком. 	5	8
2	<p>Тема 2. Патогенна дія факторів зовнішнього середовища на діяльність правоохоронця 2.1. Небезпеки електричного струму. 2.2. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання.</p> <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Небезпеки електричного струму. 2. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання. 	5	8
3	<p>Тема 3. Класифікація небезпек та надзвичайних ситуацій. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру 3.1. Небезпеки та надзвичайні ситуації природного характеру. 3.2. Комплекс заходів із запобігання природним надзвичайним ситуаціям та організація дій поліції щодо усунення їх негативних наслідків.</p> <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Небезпеки та надзвичайні ситуації природного характеру. 2. Комплекс заходів із запобігання природним надзвичайним ситуаціям та організація дій поліції щодо усунення їх негативних наслідків. 	5	8
4	<p>Тема 4. Безпека правоохоронців в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру 4.1. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах нафтогазового комплексу. 4.2. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах систем життєзабезпечення.</p> <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах нафтогазового комплексу. 2. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах систем життєзабезпечення. 	5	8
5	<p>Тема 5. Хімічна безпека. Радіаційна безпека. Засоби індивідуального та колективного захисту 5.1. Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри. Основні правила використання засобів індивідуального захисту органів дихання. 5.2. Виготовлення ватно-марлевих пов'язок та підвищення захисних властивостей одягу. 5.3. Капітальні і швидкоспоруджувані засоби колективного захисту (сховища, протирадіаційні укриття,</p>	5	8

	<p>щілини та траншеї, використання будівель і споруд для захисту). Підвищення захисних властивостей приміщень.</p> <p>Реферат</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри. 2. Основні правила використання засобів індивідуального захисту органів дихання. 3. Виготовлення ватно-марлевих пов'язок та підвищення захисних властивостей одягу. 4. Капітальні і швидкоспоруджувані засоби колективного захисту (сховища, протирадіаційні укриття, щілини та траншеї, використання будівель і споруд для захисту). 5. Підвищення захисних властивостей приміщень. 		
6	<p>Тема 6. Правові та організаційні основи забезпечення охорони праці та особистої безпеки поліцейського</p> <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Служби з охорони праці та комісії з питань охорони праці, їх компетенція. 6.2. Розслідування нещасних випадків, травм, поранень та загибелі поліцейських під час виконання службових обов'язків. <p>Реферат</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Служби з охорони праці та комісії з питань охорони праці, їх компетенція. 2. Розслідування нещасних випадків, травм, поранень та загибелі поліцейських під час виконання службових обов'язків. 	5	8
7	<p>Тема 7. Фактори трудової діяльності та умови праці в підрозділах Національної поліції</p> <ol style="list-style-type: none"> 7.1. Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук; дія шуму на організм людини; методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. 7.2. Іонізуючі випромінювання; нормування та захист від іонізуючих випромінювань. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук; дія шуму на організм людини. 2. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. 3. Іонізуючі випромінювання; нормування та захист від іонізуючих випромінювань. 	5	8
8	<p>Тема 8. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці та особистої безпеки. Інструктажі з питань охорони праці та особистої безпеки</p> <ol style="list-style-type: none"> 8.1. Забезпечення ефективності навчання з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського. <p>Реферати</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення ефективності навчання з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського. 	5	8
9	<p>Тема 9. Пожежна безпека та вибухобезпека. Первинні засоби пожежогасіння</p> <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння. 9.2. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин. 	5	8

	9.3. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин. Реферати 1. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння. 2. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин. 3. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин.		
10	Тема 10. Електробезпека в діяльності правоохоронців 10.1. Організаційні та технічні заходи електробезпеки 10.2. Безпека праці користувачів персональних комп'ютерів Реферати 1. Організаційні та технічні заходи електробезпеки 2. Безпека праці користувачів персональних комп'ютерів.	5	8
	Всього	50	80

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

Питання до заліку

1. Індивідуальний та груповий ризик. Ризиковий баланс.
2. Концепція прийнятного (допустимого) ризику. Управління ризиком.
3. Індивідуальний та груповий ризик.
4. Поняття ризикового балансу.
5. Концепція прийнятного (допустимого) ризику.
6. Управління ризиком.
7. Небезпеки електричного струму.
8. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання.

9. Небезпеки електричного струму.
10. Вплив на організм електромагнітних полів, інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання.
11. Небезпеки та надзвичайні ситуації природного характеру.
12. Комплекс заходів із запобігання природним надзвичайним ситуаціям та організація дій поліції щодо усунення їх негативних наслідків.
13. Небезпеки та надзвичайні ситуації природного характеру.
14. Комплекс заходів із запобігання природним надзвичайним ситуаціям та організація дій поліції щодо усунення їх негативних наслідків.
15. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах нафтогазового комплексу.
16. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах систем життєзабезпечення.
17. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах нафтогазового комплексу.
18. Небезпеки та надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на об'єктах систем життєзабезпечення.
19. Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри. Основні правила використання засобів індивідуального захисту органів дихання.
20. Виготовлення ватно-марлевих пов'язок та підвищення захисних властивостей одягу.
21. Капітальні і швидкопоруджувані засоби колективного захисту (сховища, протирадіаційні укриття, щілини та траншеї, використання будівель і споруд для захисту). Підвищення захисних властивостей приміщень.
22. Засоби індивідуального захисту органів дихання та шкіри.
23. Основні правила використання засобів індивідуального захисту органів дихання.
24. Виготовлення ватно-марлевих пов'язок та підвищення захисних властивостей одягу.
25. Капітальні і швидкопоруджувані засоби колективного захисту (сховища, протирадіаційні укриття, щілини та траншеї, використання будівель і споруд для захисту).
26. Підвищення захисних властивостей приміщень.
27. Служби з охорони праці та комісії з питань охорони праці, їх компетенція.
28. Розслідування нещасних випадків, травм, поранень та загибелі поліцейських під час виконання службових обов'язків.
29. Служби з охорони праці та комісії з питань охорони праці, їх компетенція.
30. Розслідування нещасних випадків, травм, поранень та загибелі поліцейських під час виконання службових обов'язків.
31. Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук; дія шуму на організм людини; методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.
32. Іонізуючі випромінювання; нормування та захист від іонізуючих випромінювань.
33. Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук; дія шуму на організм людини.
34. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.
35. Іонізуючі випромінювання; нормування та захист від іонізуючих випромінювань.
36. Забезпечення ефективності навчання з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського.
37. Забезпечення ефективності навчання з питань охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського.
38. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння.
39. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин.
40. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин.
41. Вогнегасні речовини та первинні засоби пожежогасіння.
42. Заходи безпеки на місці пожежі, в тому числі на місці ДТП з витоком в навколишнє середовище вибухопожежонебезпечних речовин.

- 43. Дії працівників поліції при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин.
- 44. Організаційні та технічні заходи електробезпеки
- 45. Безпека праці користувачів персональних комп'ютерів
- 46. Організаційні та технічні заходи електробезпеки
- 47. Безпека праці користувачів персональних комп'ютерів.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100
Заочна форма навчання			
Поточний контроль			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	Зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E	Незадовільно	Не зараховано
35-59 (3)	Fx		

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. д.б.н., проф. Грибана В.Г., к.ю.н. Глуховері В.А. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
2. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці в органах внутрішніх справ : підруч. [для курсантів і студ. вищ. навч. закл.] Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2016. 248 с.
3. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білий. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 322 с.

Допоміжна

4. Цивільний захист у схемах: Навчальний посібник (Собакарь А.О., Казначеев Д.Г., Поливанюк В.Д., Бойко О.І.). Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 148 с.
5. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник (Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г., Бойко О.І. / за заг. ред. Грибана В.Г.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с.
6. Надзвичайні ситуації та цивільний захист населення: Навчальний посібник / за редакцією С.П. Сосько, Львів: «Магнолія 2006» 2016, 232 с.
7. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. Київ: Каравела, 2011. 384 с. URL: <http://studies.in.ua/osnovy-ohorony-praci-gandzjuk-mp.html>
8. Кузніченко С. О. Надзвичайні адміністративно-правові режими: зарубіжний досвід та українська модель : моногр. Вид. 2-ге. Одеса : ОДУВС, 2011. 324 с.
9. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник / За редакцією Є.П. Желібо. 6-е видання. К.: Каравела, 2008. 344 с.

Нормативно-правові акти

10. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
11. Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34-35. Ст. 458.
12. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668.
13. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14.01.1998 р. № 15/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 22. Ст. 115.
14. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19.
15. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. ст.218. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
16. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 42. Ст. 348. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14>
17. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.01.2001 р. №2245- III. Відомості Верховної Ради України. 2001. №15. Ст.73. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>
18. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 р. № 791а-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. №16. Ст.198. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/791%D0%B0-12>

19. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
20. Про Національну Поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.
21. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16 березня 2000 р. Офіційний вісник України. 2000. № 15. Ст. 588.
22. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 28. ст. 250
23. Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки: Закон України від 07.06.2012 р. № 4909-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 19-20. Ст. 173.
24. Про дотримання правоохоронними органами України конституційних гарантій та законності в забезпеченні прав і свобод людини: Постанова Верховної Ради України №-1592-III від 23 березня 2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24.
25. Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування: Указ Президента України від 07 лютого 2008 р. Офіційний вісник Президента України. 2008. № 5. Ст. 207
26. Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян. Указ Президента України від 18 лютого 2002 р. Офіційний вісник України. 2002. № 8.
27. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності: Указ Президента України від 19 липня 2005 р. Урядовий кур'єр. 2005. № 135.
28. Про Державну службу з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 1021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408/2011>.
29. Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2010 № 927. Відомості Верховної Ради. 2013. № 19-20. Ст.173.
30. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 р. № 733-2017-п.
31. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 р. №11.
32. Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту: Наказ МВС України від 28.11.2019. № 991.
33. Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України : Наказ МОН України №304 від 18.04.2006 р.
34. Лист МОН України №1/9-319 від 16.06.2014 "Про використання Методичних матеріалів щодо організації навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності"
35. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці №15 від 26.01.2005, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за №231/10511.
36. Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти: Наказ МОН України від 26.12.2017 р. № 1669.

Інформаційні ресурси

37. Офіційний портал Верховної Ради України (законодавство). URL: <https://www.rada.gov.ua/>
  38. Сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
  39. Урядовий портал Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
  40. Сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
  41. Сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
  42. Сайт Міністерства енергетики та захисту довкілля України. URL: <http://www.menr.gov.ua>
  43. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. URL: <http://www.dsp.gov.ua>
  44. Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. URL: <http://www.fssu.gov.ua>
  45. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
  46. Сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій. URL: <http://dsns.gov.ua/ua/Nebezpeki-tehnogenenogo-harakteru.html>
- Сайт Міжнародного гуманітарного університету. URL: <https://mgu.edu.ua/>